

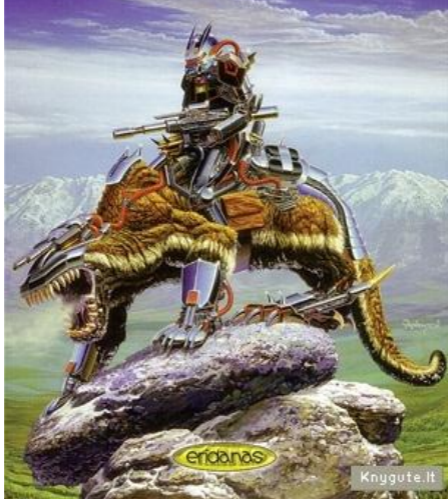

Pasaulinės fantastikos Aukso fondas

Barrington J. Bayley

DZEN GINKLAS

Barrington J. Bayley
DZEN GINKLAS

Mokslinės fantastikos romanai

Žvaigždžių imperija merdi. Kadangi žmonių vis mažėja, surastas būdas kaip išsaugoti bent žinduolių civilizaciją. Kai kuriems aukštesniesiems žinduoliams – beždžionėms, kiaulėms, katėms, drambliams – į smegenis įauginami specialūs implantai, kad gyvūnai galėtų kaip lygūs kovoti greta žmonių. Deja, šiočia tokia idilija trunka tik tol, kol erdvėje atsiveria siaubingas kvantinis plyšys, kurį užlopyti gali tik mitinis supergalingas džen ginklas...

Iš anglų kalbos vertė BRONIUS BRUŽAS
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
375 tomas. Serija įkurta 1990m.

Barrington J. Bayley THE ZEN GUN
New York, DAW Books, 1983

Copyright © by Barrington J. Bayley, 1983

Cover art copyright © Keith Parkinson, 2001

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2006

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2010

Turiny

Barrington J. Bauley
DZEN GINKLAS

Poul Anderson
PRADŽIA

Barrington J. Bauley

DZEN GINKLAS

1

Dešimtoji flotilė dislokavosi aplink mėlyną, žalią ir baltą planetą, išnaudodama gąsdinančio netikėtumo faktorių. Diagraminiuose ekranuose, įrengtuose valdymo centruose, susikryžiuojančios šimto keturiasdešimties laivų orbitos priminė sunkiojo atomo elektronus, kurių standus tinklas apsupo pritvinkusį branduolį. Per pirmąsias puolimo sekundes vietinių palydovų spiečius buvo sunaikintas, o tuzino kosminių stočių darbuotojai paimti į nelaisvę. Praradusi ryšio priemones, planeta tapo visiškai bejėgė ir praktiškai apako.

Tuo tarpu Dešimtoji flotilė paleido gausų spiečių palydovų, kurie fiksavo kiekvieną smulkmeną, įžiūrimą čionykščio pasaulio paviršiuje ir po žemėmis, santykiu vienas su vienu.

Poilsio erdvėje patogiai įsitaisęs admirolas Arčieras kuo puikiau įsivaizdavo, koks siaubas užvaldė planetą. Šios vyriausybė veikiausiai nežinojo to, ką jis, kaip kariškis, per-

nelyg gerai suprato: vienam ar kitam pasauliui grasindamas visagriaunančiomis sprogstamosiomis raketomis, spinduliais ar bombų liūtimis, teparodydavai silpnumą. Tikrąja valdžia galėdavo pasigirti tie, kurie sugebėdavo į planetą nuleisti kareivius ir, kas dar svarbiau, juos susigrąžinti.

Laivyno pajėgos buvo gerokai praretėjusios. Esant reikalui, Arčieras netgi neįstengtų deramai valdyti įbaugintų pasaulio gyventojų. Todėl rimčiausiu flotilės ginklu tapo tariama jos grėsmė.

Admirolui magėjo sutvarkyti reikalus kuo skubiau, idant regėdama laivyno pasyvumą vietinė vyriausybė nepadarytų teisingų išvadų. Jis anaip tol netroško sulaukti akimirkos, kai tektų pasiryžti ir nubausti planetą už nepaklusnumą.

Arčieras sėdėjo ant samanoto pylimo, obels šešėlyje. Netoliese šėliojo ir straksėjo gyvūnai: nykštukinis dviejų pėdų ūgio dramblys, nykštukinė žirafa, kuri pajėgdavo ištiesti kaklą tiek, kad galva siekdavo admirolo petį, šimpanzė ir nedaug už ją mažesnis galagas - vorabeždžionė.

Atsitraukęs nuo grupelės, prie jo atplumpėjo dramblys.

- Šiuo metu valdančioji taryba diskutuoja, kaip sureaguoti į puolimą, - mažne užblovė. - Iš palydovų gaunu žinią, kad jie svarsto, kaip mus apgauti.

Arčieras nusišypsojo.

- Neabejotinai tikisi, kad vietoj genialių menininkų mums įkiš žudikus. Na, nieko naujo.

Priėjusi žirafa kaklu pasitrynė jam į rankovę.

- Tikiuosi, atsiųs gerą kompozitorių, - prabilo švelniu balsu. - Ar galėsime užsisakyti jo kūrinį, prieš pristatydami siuntą į Diademą?

- Taip, kol išsaugosime pusiau autonominę padėtį.

- Admirole, jie pageidauja su mumis kalbėti, - pranešė dramblys.

Arčieras linktelėjo ir patapšnojo per masyvią pilką adjutanto galvą, į kurią įkeltas smegenų implantas leido admirolo padėjėjui palaikyti sąsajas su visomis Dešimtajai flotilei priklausančiomis ryšio priemonėmis.

- Eikš su manimi, Arktusai. Man gali prisireikėti tavo informacijos.

Žiūrint nuo pylimo, rodės, jog samanoti miškai vešėjo iki horizonto. Bet kai Arčieras drauge su Arktusu, tapenančiu įkandin, atsitraukė nuo obels ir nėrė į margą giraitės prieblandą,

jis nelauktai atsidūrė plačiame, kilimine danga nuklotame koridoriuje, kuriuo sruvo nuolatinė vyrų, moterų, vaikų ir gyvūnų tėkmė. Neilgai trukus jis nusigavo iki oficialių audiencijų salės. Išvydusi admirolą, vorabeždžionė atidavė pagarbą ir ėmė ruošti pokalbiui būtiną įrangą.

Nuo artimiausio vagio Arčieras stvėrė apsiaustą su rango ženklais ir droviai atsisėdo ant sosto priešais projekcijai skirtą erdvę. Patalpoje prislopo šviesa. Jis jautė, kaip pečius prislėgė imperinio dieviškumo našta. Žiūrovams, kurių pavidalai nušvito akiratyje, dailūs, blyškūs jo bruožai atrodys didingi ir kone angeliškai valdingi, o žioruojančios akys bylos apie šurpinantį admirolo įžvalgumą.

Jis išvydo tarybos salę. Už ovalaus stalo sėdėjo maždaug dvidešimt žmonių. Gyvūnų nesimatė. Nuo šiek tiek iškilusio stalo galo į Arčierą žvelgė Rostijos tarybos pirmininkas, pagyvenęs, bet gerai išsilaikęs vyriškis, kurio pečius dengė balta, šaltumo suteikianti mantija. Jam po smakru styrojo žila, trumpa, išpuoselėta barzdelė.

Pirmininkas vienintelis galėjo spoksoti į admirolą nepakreipdamas galvos. Veido išraiška liudijo, kad jis žino esąs nepavydėtinoje padėtyje ir turi užgniaužti norą atvirai pasipriešinti.

- Ar aš bendrauju su imperijos direktorių atstovu? - šaižiu, dygiu balsu paklausė senis.

- O taip. Jei konkrečiau, su imperijos mokesčių rinkėju, - guviai atsiliepė Arčieras. - Esu priverstas konstatuoti faktą, kad jūs delsiate vykdyti įsipareigojimus jau dvidešimt standartinių metų. Reikalas labai rimtas. Problemas dėl atsiskaitymų pageidautina tučtuoju išspręsti.

- Mes delsimė anaip tol ne sąmoningai, - niūriai patikino pirmininkas. - Prieš dešimt metų siūlėme skolą padengti įvairiomis prekėmis arba žaliava, bet atsakymo nesulaukėme.

- Sulaukėte - manęs. Jūsų pasiūlymai imperijai nieko verti. Tai tik miglos pūtimas norint išvengti mokesčių. - Arčieras ištiesė ranką, ir vorabeždžionė įteikė jam dokumentų aplanką. - Vis dėlto imperijos pajamų inspektorius sutiko siekti kompromiso ir sumažino įsiskolinimą penkiasdešimt procentų - su sąlyga, jog būsimus mokesčius apmokėsite punktualiai, per nustatytus dešimt standartinių metų. Patys juos ir pristatysite.

Admirolas nuleido akis į popierius.

- Štai rinkliavos, kurias jūs sumokėsite, prieš mums išskrendant.

Jis ėmė skaityti iš sąrašo:

- Tūkstantis du šimtai penkiasdešimt aštuoni menininkai iš muzikos srities - tiek kompozitoriai, tiek atlikėjai. Tūkstantis du šimtai penkiasdešimt aštuoni vizualinio, apčiuopiamojo, uodžiamojo meno atstovai. Tūkstantis du šimtai penkiasdešimt aštuoni literatūros ir teatro specialistai. Du tūkstančiai dvidešimt atitinkamų sričių mokslininkų. Primenu, jog mums reikalingi žmonės, o ne gyvūnai ar hibridai, turintys ne daugiau kaip du procentus dominuojančios rūšies genų. Be to, atrinkti asmenys privalo būti įveikę Karimerio kūrybingumo testą, mažiausiai dvidešimtą lygį. Įspėju, kad juos patikrins flotilės psichologai. Bent šimtas individų turi būti genijai arba pasiekę dvidešimt penktą lygį pagal Karimerio testą.

Arčieras pakėlė galvą ir dokumentus atidavė vorabeždžionei. Ji varstančios akys spinduliavo ledinį šaltį.

O, aš žinau, ką dabar mąstote. Mes su mielu noru atskiltume nuo imperijos, štai kokios mintys sukasi jūsų galvose. Bet atvirai skelbti maišto nedirstate, netgi čia, periferijoje. Tik ne dabar, kai virš jūsų pakibusi Dešimtoji flotilė.

- Prekyba žmonėmis prieštarauja Rostijoje vyraujančiai socialinei filosofijai! - užprotesta-

vo pirmininkas. - Tai vergija!

- Nenusiminkite. Jūsų tautos grietinėlė paskleis šią filosofiją po visą imperiją, - draugiškai pastebėjo Arčieras. - Užsispyrimas, su kuriuo čia susiduriu, mane liūdina. Kadaisė talentingiausi iš mūsų varžydavosi tarpusavyje dėl galimybės iškeliauti į centrinis imperijos sektorius.

- Jei taip būtų, duoklės neprisireiktų.

Arčieras pasviro į priekį.

- Jūs atskleidėte, kuo esate nepatenkintas. Dabar aš pasakysiu, kas *man* nepatinka. Žodis "duoklė". Atskridau į jūsų regioną surinkti mokesčius. Mes paklūstame įstatymams, kuriuose nustatyti visi atsiskaitymai.

Pirmininkas prikando lūpą.

- Mums būtina daugiau laiko, kad įvykdytume reikalavimus. Jūs pernelyg netikėtai mus užgriuvote.

- Pespėju - vilkinimo netoleruosime. Iš karto suprasime, jei bandysite delsti arba sumanysite prieš mus regzti sąmokslą. Todėl primygtinai raginu išreikšti savo atsidavimą imperijai. - Arčieras pajuto, kad Arktusas, dramblys, trūkčioja jam už rankovės savo straubliu.

- Kas atsitiko, Arktusai? - burbtelėjo admiro-

las.

Mažutis dramblys prasižiojo ir sukrenkštė jam į ausį.

- Žinutė iš vyriausiosios vadovybės.

Arčieras išsitiesė ir atsisuko į Rostijos tarybą.

- Malonėkite pristatyti siuntą per vieną planetos apsisukimą. O dabar sudie.

Štai taip paskubomis užbaigęs pokalbį admiras atsistojo, padėkojo vorabeždžionei ir išėjo iš audiencijų salės kartu su Arktusu. Jie žygiavo pro statmenas šviesos juostas - rausvai violetinės, levandų, alyvų ir galop ryškiai geltonos spalvos, kol pasiekė erdvės deformacijos kambarėlį.

Budinčiojo pareigas vykdė devynmetis berniukas, vieno įgulos nario sūnus, kuris mėgavosi darbu kaip bet kuris kitas vaikas - nauju žaislu. Uoliai paklusdamas ceremonijų taisyklėms, jis oficialiai padavė Arktuso minėtą pranešimą.

Arčieras suvokė regįs direktyvą, žvilgančiomis raidėmis išraižytą gelsvo pergamento lapę. Jis suniurnėjo padėką ir perskaitė įsakymą.

Po adresu ir klasifikacijos kodais admiras išvydo glaustas instrukcijas:

MAIŠTAS ESKORIJOS SEKTORIUJE. IMTIS

VEIKSMŲ SU VISA DIDYBE. NUSLOPINTI SUKILIMĄ. AUTONOMINĖ PADĖTIS. ĮGALIOJIMAI BUS ATSIŪSTI.

Admirolas Arčieras kelias sekundes dėbsojo į pergamentą, mėgindamas įsisąmoninti esmines frazes. *Su visa didybe*. Kitaip tariant, jam leido nevaržomai naudotis laivyno ištekliais. *Autonominė padėtis*. Tai reiškė, kad flotilei oficialiai suteikiamas suverenitetas. Toks nurodymas užuominomis bylojo, jog vyriausioji vadovybė prarado vykdomąją valdžią ar netgi žlugo. Todėl Arčierui derėjo elgtis, tarytum *jis* būtų imperijos valdovas, prieš nieką neatsakantis už savo veiksmus.

Jeigu maišto Eskorijoje nepavyktų užgniaužti, jis paprasčiausiai nušluotų nuo žemės paviršiaus visą tenykštę gyvybę - matyt, būtent to vadovybė ir tikėjosi. Užuot nubaudęs planetą vieno ar poros miestų sunaikinimu, admirolas galėjo ją paversti dulkėmis.

Imperija kaip vientisas, veiksmingas organizmas, vis sparčiau žengė dezintegracijos keliu.

Jis perdavė pranešimą Arktusui. Dramblys straubliu sugriebė pergamentą už apatinio kraštelio ir kilstelėjo lapą aukštyn.

- O, tai savotiškas paaukštinimas, sere.

- Nejaugi, - melancholiškai atsiliepė Arčieras.

- Man rodos, žinia pranašauja liūdną ateitį.

Rostija kuriam laikui atsikvėps nuo mokesčių, niauriai pagalvojo jis. Siekiant apsaugoti imperijos garbę, flotilei derėtų išnykti taip pat ūmiai, kaip ir pasirodė, nusprendė admirolas.

- Eime, Arktusai, - atsiduso jis. - Keliaujame į vadavietę.

Viena po kitos slinko minutės. Galų gale iš diagraminių ekranų pranyko Rostiją supantis orbitų tinklas. Laivynui teko atsisveikinti maždaug su tūkstančiu palydovų - palikti juos kaip dovaną, skirtą planetai, kuri, admirolo Arčiero manymu, bent jau trumpam išslydo iš imperijos gniaužtų.

Atsitraukdami, ruošdamiesi tarpžvaigždiniam skrydžiui, flotilės erdvėlaiviai pakeitė išsidėstymą. Įjungę poerdvio variklius, susispietė kaip žuvų būrys. Iš Rostijos sistemos skriejo beveik lygiagrečiai orbitinei plokštumai. Laivynui lekiant palei dujų milžinę, iš karininko, atsakingo už aplinkos skenavimą, Arčieras gavo trumpą žinutę.

- Sere, link dujų milžinės leidžiasi metanogenų laivas.

Admirolas įsmeigė akis į persiūtą vaizdą. Ekране nežemiškų būtybių erdvėlaivis, kuris priminė masyvų kokoną, įspraustą į barokinės išvaizdos lopšį, paniro į sukuriuojančius gigantiškos planetos debesis.

- Arktusai, man niekaip nesiseka jo atpažinti. Kas čia?

- Metanogenų krovinių transporteris, - atsakė dramblys.

- O... - nutęsė Arčieras, nesukdamas sau galvos klausimais, kas įsikūrė dujiniame pasaulyje - tolima nežemiškų padarų kolonija ar išsivysčiusi planetinė visuomenė. Kaip ir kelios kitos svetimų būtybių imperijos, metanogeniškoji įsiskverbė į žmonių valdas, tačiau jokio ryšio neužmezgė. Atsižvelgiant į tarpžvaigždinius atstumus ir pasaulių įvairovę, deguonimi alsuojantiems žmonėms, vandeniliu kvėpuojantiems metanogenams, druskiniams ar aukštai temperatūrai pirmenybę teikiantiems rūgštofilams nebuvo jokio reikalo tarpusavyje konkuruoti dėl kokios nors išskirtinės teritorijos. Visi gyveno tokio tipo planetose, kokios kitos rūšys nerodė nė menkiausio susidomėjimo.

Taigi metanogenų pasirodymas sistemoje, iš kurios šiuo momentu imperija buvo priversta atsitraukti, nieko nereiškę....

